

PANIMO
HONKAVUORI

16. tammikuuta 2017, Joensuu

STM075:00/2011

Sosiaali- ja terveysministeriö

Meritullinkatu 8, Helsinki

PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto koskien 22.11.2016 julkaistua alkoholilain uudistusehdotusta

Panimo Honkavuori haluaa tuoda lainvalmistelijan tietoon liitteessä 1 esitetyt näkemykset lakiehdotuksesta ja toivoo niiden auttavan ymmärtämään mitä mahdollisuuksia ja uhkia esitetty laki toisi mukanaan. Esitämme myös joitain muutoksia lakiehdotukseen ja toivomme näiden ehdotusten huomioonottamista lakiehdotuksen lopullisessa versiossa.

Liite 1: Panimo Honkavuori Oy:n lausunto koskien 22.11.2016 julkaistua luonnosta ”Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi” (STM075:00/2011)

Ystävällisin terveisin

Jani O. Honkanen, FT, toimitusjohtaja

Panimo Honkavuori Oy:n lausunto koskien 22.11.2016 julkaistua luonnosta ”Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi” (STM075:00/2011)

Sosiaali- ja terveysministeriön 22.11.2016 julkaisema luonnos alkoholilain uudistamisesta sisältää useita parannuksia pienpanimoiden toimintaan ja toimintaympäristöön. Haluamme esittää erityisen kiitoksen ehdotetusta pienpanimoiden (käsityöläispanimot, joiden tuotanto alle 500 000 litraa/vuosi) oluen ulosmyyntioikeudesta, jonka oletetaan parantavan pienpanimoiden kannattavuutta merkittävästi.

Vähittäiskaupan alkoholipitoisuuden nosto uhkaa suomalaisten pienpanimoiden kannattavuutta

Lakiehdotus sisältää myös joitain muutoksia, jotka ovat ristiriidassa yleisen elinkeino- ja alkoholipolitiikan kanssa ja voivat toteutuessaan aiheuttaa useiden kotimaisten pienpanimoiden ajautumisen taloudelliseen kriisiin ja tuotannon lopettamiseen. Tällaisena uhkana voidaan pitää vähittäiskaupan alkoholijuomien (erityisesti oluet) alkoholipitoisuuden nostamista 5,5%:iin kokonaistilavuudesta.

Nykyinen 4,7%:n vahvuuteen perustuva alkoholiraja on luonut Suomeen olutmarkkinan, jossa useat kotimaiset panimot tekevät ko. vahvuisia oluita yksinomaan kotimaan markkinoille hyvällä menestyksellä. Tästä rajasta johtuen Suomessa valmistetaan erittäin paljon laadullisesti erinomaisia keskioluen vahvuisia oluita. Vastaavia tuotteita ei valmisteta samassa mittakaavassa muissa EU:n jäsenmaissa pohjoismaita lukuun ottamatta vaan alkoholiprosentit ovat muualla pääsääntöisesti korkeammat.

Mikäli vähittäiskaupan oluiden alkoholipitoisuus nostetaan 5,5%:iin, tulee Suomen olutmarkkinoille uusia tuotteita halvemman tuotantokustannusten maista ja oluen hinta tulee romahtamaan vähittäiskaupoissa. Tämän seurauksena useat kotimaiset olutpanimot tulevat menettämään markkinoitaan merkittävästi ja niiden kannattavuus tulee huononemaan. Tämä johtaa olettavasti monien panimoiden lopettamiseen kannattamattomina. Ymmärtääksemme tätä seikkaa ei ole otettu huomioon lakiluonnoksessa ja **haluamme esittää kyseisen luonnoksen 17 §:n (Alkoholijuomien vähittäismyyntilupa ja sen myöntämisen edellytykset) muuttamista siten, että nykyiseen vähittäiskauppojen alkoholipitoisuuteen ei tule muutosta ja alkoholipitoisuus pidetään 4,7 tilavuusprosentissa.**

Oikeus maistattaa oluita maksullisten panimokierrosten yhteydessä

Lakiehdotusluonnoksesta on kokonaan jätetty pois pienpanimoiden oikeus tarjoilla olutta panimokierrosten aikana. Nykyinen lainsäädäntö ei myöskään anna puitteita panimokierrosten aikaiselle maistiaisien tarjoamiselle koskien lähinnä maksullisia kierroksia. Nykyisellään käsityöläispanimot ovat usein paikallisesti merkittäviä matkailukohteita ja nykylainsäädäntö ei mahdollista maksullisten panimokierrosten järjestämistä, jos panimokierrosten mainonnassa annetaan ymmärtää, että kierroksen hintaan kuuluu maistiaiset ja esim. lasi. Tästä johtuen käsityöläispanimoiden panimokierroksilla on omaksuttu tarjoamistapa, joka ei millään muotoa palvele panimoyrittäjyyden kannattavuutta.

Nykyisen lain puitteissa maksullisia panimokierroksia voidaan kyllä järjestää, mutta olutmaistiaiset pitää tulla yllätyksenä, jolloin voidaan noudattaa lakia, jota todellisuudessa ei ole kirjoitettu ko. toimintaa ajatellen. Lain selkeyttäminen on tarpeen, jotta käsityöläispanimoiden matkailunäkökulman (siis panimovierailut) kehittäminen ja mainostaminen voidaan tehdä juuri siinä muodossa kuin ne todellisuudessa toteutetaan (siis voitaisiin kertoa, että panimovierailu maksaa esim. 20 euroa ja sen aikana saa maistiaisia kolmesta eri oluesta).

Alkoholin kulutuksen kannalta panimovierailujen osuus on hyvin pientä, sillä panimovierailut kestävät yleensä 30-45 minuuttia, jonka aikana annettavien maistiaisien määrä on poikkeuksetta kovin pieni. Toisaalta kierrosten maksullisuudesta johtuen panimokierrosten "väärinkäyttö" juopumistarkoituksessa on joka tapauksessa kovin kallis vaihtoehto, jopa ravintolasta ostettaviin annoksiin verrattuna. **Tätä syystä ehdotamme, että lakiluonnokseen lisätään panimoiden oikeus tarjota maksullisia kierroksia, joiden aikana voidaan tarjota maistiaisia.**

Panimokierrosten toteuttamisen suhteen anniskelu-oikeuksien myöntäminen panimoille nykyisin vaatimuksin ei sinänsä olisi toimiva ratkaisu, sillä kaikilla käsityöläispanimoilla ei ole mahdollisuutta toteuttaa alkoholinanniskeluun sopivia tiloja tuotantotilojen yhteyteen. Tästä syystä yhtenä vaihtoehtona voisi olla kevyemmät anniskelu-oikeudet omien tuotteiden anniskelulle panimoissa tai muissa mietojen alkoholijuomien tuotantolaitoksissa. Tällaiset omien tuotteiden anniskelu-oikeudet voisivat edesauttaa panimoiden toimintaa myös ns. catering-tilaisuuksissa, jolloin panimot voisivat myydä omia tuotteitaan mm. tilaisuuksissa, joissa ei ole muita alkoholituotteita tarjolla. Tällä olisi myös huomattava merkitys pienpanimoiden tarjoamien palveluiden monipuolistumisena ja sen seurauksena toiminnan kannattavuuden parantumisena.